

Danıştay 8. Daire Başkanlığı 2025/823 E. , 2025/5780 K.**"İçtihat Metni"**

T.C.

D A N I Ş T A Y

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2025/823

Karar No : 2025/5780

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNAN (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Üniversitesi

VEKİLİ : Av. ...

DAVALI YANINDA MÜDAHİL : ...

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... gün ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı tarafından, başvuruda bulunduğu 07/11/2022 tarih ve 32006 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilen Kocaeli Üniversitesi ... Fakültesi ... Bölümü ... Anabilim Dalında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadrosuna jüri raporu doğrultusunda farklı bir adayın atanmasına ilişkin Kocaeli Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı'nın ... tarih ve ... sayılı işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; dosyadaki mevcut bilgi ve belgeler ile bilirkişi raporlarının birlikte incelenmesinden, her iki adayın üniversitenin atama kriterlerindeki asgari koşulları taşıdığı, akademik ve bilimsel çalışmalar açısından birbirlerine bariz bir üstünlüklerinin bulunmadığı görülmekte olup, eşit ölçüde değerli iki akademisyen arasında tercih söz konusu olduğunda kendi ihtiyaçlarını karşılama noktasında tasarrufu bulunan idarenin takdir yetkisinin bulunduğu, dolayısıyla davalı Üniversitenin ... Fakültesi ... Bölümü ... Anabilim Dalına doktor öğretim üyesi alımına ilişkin olarak yapılan ilana başvuran davacının da aralarında bulunduğu adayların uzmanlık alanları ile bilimsel çalışmalarının davalı idarece oluşturulan jüri tarafından yapılan değerlendirme sonucu, kendi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik, idarenin takdir yetkisi sınırları içinde ...'in atanması yönünde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu kararın hukuka ve usule uygun olduğu ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, bilirkişi raporuna göre anılan kadroya atanan kişiden bariz üstünlüğü bulunduğu, davalı Üniversitenin takdir yetkisini keyfi olarak kötüye kullandığı belirtilerek istinaf kararının bozulması istenilmiştir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, davacı tarafından ileri sürülen takdir yetkisinin keyfi ve kötü niyetli olarak kullanıldığına ilişkin iddiaların tamamen asılsız olduğu belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'NUN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:**MADDİ OLAY :**

Kocaeli Üniversitesi ... Fakültesi ... Bölümü ... Anabilim Dalı doktor öğretim üyesi kadrosuna atama yapılmak üzere davalı idarece 07/11/2022 tarih ve 32006 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ilanla akademik personel alımı ilanına çıkmıştır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ... Fakültesinde doktor öğretim üyesi olarak görev yapmakta olan davacı söz konusu kadro için başvuruda bulunmuştur. Yapılan ön değerlendirme sonrasında davacı ile birlikte koşulları sağlayan diğer adaylara ait dosyalar değerlendirilmek üzere bilim jürilerine gönderilmiştir. Bilim jürilerinden gelen raporlar doğrultusunda Kocaeli Üniversitesi ... Fakültesi ... Bölümü ... Anabilim Dalında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadrosuna ... tarih ve ... sayılı işlem ile ... atanmıştır. Bunun üzerine davacı tarafından, söz konusu kadroya ...'in atanmasına ilişkin işlem ile kendisinin atanmamasına ilişkin işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Doktor Öğretim Üyesi" başlıklı 23. maddesinde: "a) Yükseköğretim kurumlarında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadroları rektörlükçe ilan edilir. İlan edilen bu kadrolara fakültelerde dekan; diğer birimlerde müdürler, biri o birimin yöneticisi biri de o yükseköğretim kurumunun dışından olmak üzere üç profesör veya doçent tespit ederek bunlardan adayların her biri hakkında yazılı mütalaa isterler. Dekan veya ilgili müdür yönetim kurullarının görüşünü aldıktan sonra önerilerini rektöre sunar. Atama rektör tarafından en çok dört yıl süre ile yapılır. Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler yeniden atanabilirler.. c) Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler. " hükmüne yer verilmiştir.

12/06/2018 tarih ve 30449 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliği'nin "Başvuru ve atanma süreci" başlığını taşıyan 6. maddesinde; "(1) Doktor öğretim üyesi kadrolarına başvuranlar özgeçmişlerini, bilimsel çalışma ve yayınlarını dört nüsha olarak ilgili dekanlık veya müdürlüğe teslim eder.

(2) Fakültelerde dekan, diğer birimlerde müdür; ilan edilen kadrolar için adayların durumlarını incelemek üzere, en az biri başka üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünden olmak üzere adayın başvurduğu bilim alanı ile ilgili olan üç profesör veya doçent kadrosunda bulunan doçenti, ilana son başvuru tarihinden itibaren on beş gün içinde tespit eder. İlan edilen kadronun bulunduğu birimin bölüm başkanının, profesör veya doçent kadrosundaki doçent olması halinde, tespit edilecek üç profesör veya doçent kadrosundaki doçentten biri olarak belirlenmesi zorunludur.

(3) Dekan veya ilgili müdür her aday için bu öğretim üyelerine, adaylarla ilgili bilimsel yayın ve çalışmalara ilişkin dosyaları göndererek bir ay içerisinde

yazılı görüşlerini bildirmelerini ister. Dosya inceleme sonuçlarının bir ay içinde gelmemesi halinde aynı usulle tespit edilen başka profesör veya doçente dosyalar incelenmesi için gönderilir.

(4) Dekan veya ilgili müdür yazılı görüşlerin alınmasından sonra ilk yönetim kurulu toplantısında aday veya adaylar hakkında ayrı ayrı görüş alır. Bir açık kadroya birden fazla adayın başvurusu halinde yönetim kurulu gerekçeli olarak tercihinin belirtir. Dekan veya ilgili müdür kanaat ve önerilerini rektöre sunar. Rektör atamanın yapılıp yapılmayacağına karar vererek gerekli işlemleri yürütür.

(5) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 34 üncü maddesi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı ülke vatandaşı öğretim elemanlarının doktor öğretim üyeliğine atanma ile ilgili şartları sağlamaları kaydıyla sözleşmeli olarak çalıştırılmasında bu Yönetmelikte belirlenen ilan şartı dışındaki usul ve esaslar uygulanır." kuralı; "Atama" başlığını taşıyan 7. maddesinde; "(1) Doktor öğretim üyeleri, ilgili yönetim kurulunun görüşü alındıktan sonra fakültelerde ilgili dekanın, diğer birimlerde müdürün önerisi ile rektör tarafından en az bir en çok dört yıl süre ile atanır.

(2) Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler ilgili yönetim kurulunun uygun görüşü üzerine rektör tarafından yeniden atanabilir.

(3) Doktor öğretim üyelerinin ne kadar süre ile atandığı kendilerine tebliğ edilir." kuralı yer almıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun Uygulanacağı Haller" başlığını taşıyan 31. maddesinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; ...bilirkişi, keşif, delillerin tespiti,... işlemlerinde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin uygulanacağı, ancak, davanın ihbarı ve bilirkişi seçiminin Danıştay, mahkeme veya hakim tarafından re'sen yapılacağı kurala bağlanmış olup; anılan hükümle atıfta bulunulan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Bilirkişiye Başvurulmasını Gerektiren Hâller" başlığını taşıyan 266. maddesinde, Mahkemenin, çözümü hukuk dışında, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar vereceği, hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamayacağı, 282. maddesinde ise hâkimin, bilirkişinin oy ve görüşünü diğer delillerle birlikte serbestçe değerlendireceği hükmüne yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Hukuk devleti ilkesi ile idarelerin ve kişilerin belli kurallar çerçevesinde hareket etmelerini amaçlanmıştır. Sosyal hukuk devletlerinde bu mekanizmanın işleyişini sağlamaya yönelik olarak; asli unsurların başında Anayasa yer almaktadır.

Anayasal ve yasal ilkelerle bağlı kanuni idarenin varlığı ise; idarelerin yargısal faaliyet ile yasal sınırlar içerisinde hareket etmesinin sağlanması ve idarelerin hareket alanlarının hukuksal sınırlarının çizilmesiyle mümkündür. O halde idarelerin işlem ve eylemlerinin yargı denetimine tabi olması da hukuk devleti ilkesinin tabi sonucudur.

Kamu yararı kavramı, tüm devlet organlarının işlem ve eylemlerinin genel nitelikteki amacını ve aynı zamanda nedenini oluşturmakta, çeşitli hak ve özgürlükler açısından bir sınırlama nedeni niteliği de taşımakta olup; bu kavram genel bir ifadeyle bireysel, özel çıkarlardan ayrı ve bunlara üstün olan toplumsal yararı ifade etmektedir.

İdareler, kanunlarla kendilerine verilen görev, yetki ve sorumluluklar çerçevesinde, sundukları kamu hizmetinin ifasına yönelik olarak, kamu hizmetinin etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesi, kamu yararının daha somut bir biçimde ortaya konulması için hizmet gerekleri doğrultusunda -ilgili kanununda bağlı yetki içinde bulunduğu belirtilmediği takdirde- birden çok seçenekten birisini tercihte takdir yetkisiyle donatılmışlardır.

Ancak; idareye tanınan bu takdir yetkisinin, idarenin keyfi olarak hareket edebileceği anlamına gelmeyeceği izahtan varestedir. Takdir yetkisinin yargısal denetimi, bu yetkinin hukuka, eşitlik ilkesine ve kamu yararına uygun olup olmadığı ile sınırlıdır. İdarelerce, işlem tesis ederken sahip oldukları takdir hakkının, kamu yararı ve hizmet gerekleri açısından hukuka uygun olarak temellendirilmiş olgularla desteklenmesi gerekir.

Yukarıda yer alan hükümlerden de anlaşıldığı üzere; idarenin takdir yetkisi kapsamında ilan edilen herhangi bir kadroya başvuran ve jüri değerlendirmesi sonucunda ataması olumlu görülen adaylar arasından söz konusu kadro için en uygun adayın tercihi konusunda yasaların tanıdığı serbesti çerçevesinde tercihte bulunabileceği tartışmasız olup; uyuşmazlıkta, bu takdir yetkisinin öncelikle ilgili mevzuatta belirlenen sınırlar çerçevesinde, 2547 sayılı Kanun'un öngördüğü amaçlar doğrultusunda ve objektif kriterlere dayanılarak ve bu suretle takdir yetkisinin hukuka uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının yargısal denetimine imkân verecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Uyuşmazlığın çözümü hukuk bilgisi dışında özel veya teknik bilgi gerektirmesi nedeniyle Mahkemece yaptırılan bilirkişi incelemesi neticesinde hazırlanan bilirkişi raporunda özetle; davacının toplam akademik puanının 542, Dr. ...'ın akademik puanının 345 olduğu, adayların akademik çalışmalarının incelenmesi neticesinde davacının yayınları, topladığı puanları ve yayınlarına yapılan atıfların daha çok ve Arapça dil puanının diğer adaydan daha fazla ve adayın hafız olması, eğitim ve öğretim tecrübesinin bulunması dikkate alındığında Kocaeli Üniversitesi tarafından 07/11/2022 tarih ve 32006 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilen ... Fakültesi 5. derece ... bilim dalında Dr. Öğretim üyeliği kadrosuna atanmasının uygun olacağına yönelik değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Bu durumda, davacının akademik puanının, kadroya atanan ...'den bariz şekilde yüksek olması, eğitim ve öğretim tecrübesinin bulunması, dil puanının daha yüksek olması, anılan kadroya atanan ...'in ise yükseköğretim kurumlarında herhangi bir eğitim ve öğretim tecrübesinin bulunmaması gibi hususlar birlikte değerlendirildiğinde, davacının jüri üyeleri raporları doğrultusunda söz konusu kadroya atamasının uygun görülmemesi ve anılan kadroya ...'ın atanması yönünde tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, davanın reddi yönündeki ... İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf isteminin reddine ilişkin temyize konu Bölge Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan temyiz isteminin kabulüne,
2. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,
3. Kullanılmayan ...-TL yürütmenin durdurulması harcının istemi halinde davacıya iadesine,
4. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın yukarıda belirtilen Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesine gönderilmesine,
5. Kesin olarak 17/06/2025 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY :

(X)- Bölge İdare Mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkün olup, temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçelerinde ileri sürülen temyiz nedenleri anılan kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığından, temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği oyumuz ile aksi yöndeki Dairemiz çoğunluk kararına katılmıyoruz.